

de píramíde

AMBULANTE BEGELEIDING (V)SO DE PIRAMIDE

Gewoon is soms
niet speciaal
genoeg

DESKUNDIGE BEGELEIDING EN PRAKTISCHE ONDERSTEUNING
VOOR ONDERWIJS AAN LEERLINGEN MET EEN
LANGDURIGE ZIEKTE OF LICHAMELIJKE BEPERKING.

**De Haagse
Scholen**

Specialistische ondersteuning voor de onderwijspraktijk

DE KERN

Ambulante Begeleiding (V)SO De Piramide is expert op het gebied van onderwijs aan leerlingen met een chronische ziekte, een neurologische aandoening of een lichamelijke beperking. Wij bieden specialistische begeleiding en ondersteuning op maat. Daarbij gaan we uit van de mogelijkheden van de leerling en de school. Onze ambulante begeleiders hebben jarenlange ervaring in het begeleiden en ondersteunen van scholen voor regulier en speciaal basisonderwijs (PO en SBO), voortgezet onderwijs (VO) en middelbaar beroepsonderwijs (MBO).

ONZE EXPERTISE

Deskundig

Wij hebben kennis over ziekten, neurologische aandoeningen en lichamelijke beperkingen en de gevolgen daarvan voor ontwikkeling en leren. Dat kan bijvoorbeeld gaan om:

- Lichamelijke beperkingen, zoals: cerebrale parese (CP), spina bifida, osteogenes imperfecta ('brekebeentjes') of DCD (coördinatiestoornis).
- Chronische of langdurige ziekten, bijvoorbeeld: cystic fibrosis (taaislijmziekte), diabetes, stofwisselingsziekten, auto-immuunziekten, kanker, hartklachten, nierproblemen, chronisch vermoeidheidssyndroom (CVS) of reuma.
- Belemmeringen voortkomend uit neurologische aandoeningen, zoals spierziekten en niet aangeboren hersenletsel (NAH).

Wij maken, samen met ouders en het onderwijsteam, de vertaalslag van medisch jargon en kindkenmerken naar concreet handelen in de onderwijspraktijk van nu.

Betrokken en op maat

Onze begeleiding is afgestemd op de ondersteuningsvraag van de school en de leerling. We zijn flexibel en betrokken en werken vanuit ons hart. We geven niet op voordat we een oplossing hebben gevonden. Om optimaal te ontwikkelen is het belangrijk dat een kind goed in zijn vel zit. Het welbevinden van de leerling staat daarom centraal in de handelingsplanning en (voortgangs)gesprekken. Creatief en oplossingsgericht dragen we bij aan maximale ontwikkeling en plezier in leren.

Creatief en gericht op oplossingen

Kennis over
aanpassingen en
hulpmiddelen

Kansen en mogelijkheden

Zonder voorbij te gaan aan de beperking van de leerling, denken wij zoveel mogelijk in kansen en mogelijkheden. We dagen kinderen en onderwijsmedewerkers uit hun grenzen te verleggen, zodat vooruitgang en verdere ontwikkeling gestimuleerd wordt. Onze kennis over aanpassingen en hulpmiddelen kan helpen belemmeringen in het volgen van onderwijs te verminderen of weg te nemen.

Samen

Ons uitgangspunt is: 'Samen kunnen we dit aan!' Wij luisteren en observeren, denken mee en geven advies. We nemen de leerling en de leerkracht/docent 'bij de hand'. Zij zijn degenen die de aanpassingen in de praktijk brengen. Samenwerking met de leerling, onderwijsmedewerkers, ouders en externe partners is een voorwaarde voor ondersteuning met effect.

Communicatie en afstemming

Vaak zijn meerdere specialisten en ondersteuners betrokken bij de leerling. In het overleg over onderwijs en zorg aan de leerling zijn wij de 'spin in het web': wij zorgen dat alle partijen op de hoogte zijn van relevante informatie. Indien noodzakelijk nemen wij, in overleg met ouders, contact op met de behandelend arts of therapeut om af te stemmen over ontwikkelingen en ondersteuning. Als we zelf hulp of informatie nodig hebben, kunnen we advies en ondersteuning vragen aan onze collega ambulant begeleiders, ambulant begeleiders van andere scholen, collega's van (V)SO De Piramide en specialisten, therapeuten en ondersteuners in ons netwerk.

Op afstand én dichtbij

Wij kennen leerling, school en ouders en luisteren naar hun vragen en problemen. Tegelijkertijd kunnen wij als externe objectief (vanuit onze 'helikopterblik') signaleren wat anderen mogelijk over het hoofd zien. Wij zeggen wat anderen niet kunnen of durven benoemen: het kan nodig zijn te benadrukken dat ziek zijn niet zielig is, in andere situaties is het juist onze taak duidelijk te maken dat onzichtbare belemmeringen wel degelijk aanpassingen vereisen.

**Uit de praktijk
van het speciaal
basisonderwijs**

Ambulant begeleider Ruud biedt individuele begeleiding.

Bijzondere bevoeging

'Ruud heeft ervoor gezorgd dat zij haar voetjes op de grond kreeg', vertelt moeder, 'niet alleen met de leerstof, maar ook wie ze is. Ze is trots op zichzelf, hij heeft haar zelfverzekerdheid gegeven'. Haar vader typeert de begeleiding van Ruud als 'bijzondere bevoeging, hij zet hoop om in haalbaarheid'. Hij vertelt dat Ruud verfrissende invalshoeken heeft en ervoor zorgt dat het accent ligt op wat zijn dochter kan in plaats van op haar beperking. 'Scholen willen wel, maar komen vaak kennis, kunde en capaciteit tekort.' 'De één-op-één begeleiding die de leerling krijgt is heel waardevolle tijd', beaamt haar leerkracht Miranda, 'dat lukt je niet in de groep. Ze doet bijvoorbeeld motoriek oefeningen met Ruud. We zien het effect daarvan in de gymzaal en op het plein. Ze is minder teruggetrokken en doet steeds meer mee.' Die groei ziet Ruud ook. Hij vertelt over de individuele begeleiding: 'We werken met concreet materiaal. De oefenstof wordt in kleine stapjes aangeboden met veel herhaling. Ze krijgt de tijd die ze nodig heeft en ik kijk goed naar haar belastbaarheid.'

Goed werkende driehoek

'Ruud zorgt voor overzicht, inzicht, richting, verbinding en daadkracht', vertelt vader. Ongeveer eens per zes weken is er een gesprek op school waar ouders, leerkracht en ambulant begeleider bij zijn. 'We zijn als school heel blij met de goed werkende driehoek. Samen met ouders en

AB-er kom je tot successen en kun je aansluiten bij haar behoefte', vertelt Miranda.

Zelfvertrouwen en handvatten

Zelf vertelt de leerling dat ze heel goed is in tekenen en rekenen. De vraag beantwoorden wat ze leert bij meester Ruud is lastig. 'Ze vindt het heel moeilijk om dingen te verwoorden als gevolg van haar niet aangeboren hersenletsel', vertelt moeder, 'soms komen er ineens hele verhalen, maar op een wedervraag kan ze dan geen antwoord formuleren. Zonder extra begeleiding op school zou ze 'verzuipen'', vertelt moeder. 'Door ambulante begeleiding help je een kind om niet anders te zijn. Je geeft ze iets waardoor ze handvatten krijgen om dingen gemakkelijker te begrijpen, zodat ze met zelfvertrouwen en een positief gevoel hun schoolperiode beleven.'

**Hoop
omzetten in
haalbaarheid**

WAT WIJ DOEN

Afhankelijk van de ondersteuningsvraag richt onze begeleiding zich op het team, de docent of leerkracht en/of de leerling. Wat wij onder andere doen:

- Observatie;
- Advies en (praktische) coaching;
- Ondersteunen bij opstellen en evalueren van arrangementsaanvraag en ontwikkelingsperspectief;
- Individuele leerlingbegeleiding;
- Workshops en voorlichting;
- Deelnemen aan overleg;
- Training en coaching voor leerlingen (individueel en in groepen);
- Contact (bijvoorbeeld met artsen, specialisten en therapeuten);
- Inschakelen van expertise uit ons netwerk.

ONZE BEGELEIDING EN ONDERSTEUNING

In nauw overleg met de leerling, het onderwijsteam en ouders zetten wij onze expertise op verschillende manieren in. Een aantal voorbeelden:

Onderwijsbehoefte in beeld

Door middel van onder andere observatie, screening en gesprekken brengen wij de specifieke onderwijsbehoefte van de leerling in beeld. Bijvoorbeeld op het gebied van grove en fijne motoriek, executieve

functies en didactiek. Als langdurige ondersteuning noodzakelijk is, kunnen wij scholen begeleiden bij de aanvraag van een individueel arrangement of extra ondersteuning bij het samenwerkingsverband. Indien het de ontwikkeling van de leerling ten goede komt, begeleiden wij bij een zorgvuldige overstap naar het (voortgezet) speciaal onderwijs (SO/VSO).

Advies

Na observatie of praktische ondersteuning in de klas, naar aanleiding van hulpvragen van leerkracht of docent en vanuit onze kennis en expertise kunnen wij veel praktische adviezen geven. Bijvoorbeeld over:

- didactiek en instructie;
- methodes en remediërende programma's;
- het aanpassen van het leerprogramma op de mogelijkheden van de leerling;
- het aanpassen van de leeromgeving;
- specifieke materialen;
- plannen van rustmomenten;
- inspelen op wisselingen of veranderingen in de gevolgen van ziekte of beperking;
- afstemming tussen docenten in het voortgezet onderwijs;
- stage-mogelijkheden,

Kennis overdragen

Wij kunnen veel vertellen over ziektebeelden en lichamelijke beperkingen en de gevolgen

Ondersteunen
in ontwikkeling
en leerproces

daarvan voor het onderwijs.

Door ervaring en kennis van wet- en regelgeving weten wij welke mogelijkheden er zijn om bijvoorbeeld curriculum, rooster en examens aan te passen. Wij geven tips over boeken en films die inzicht geven in belemmeringen en mogelijkheden van de leerling en kunnen materiaal ter inzage meenemen uit de orthotheek van (V)SO De Piramide.

Aanpassingen en hulpmiddelen

Ons uitgangspunt is dat leerlingen zo goed en zelfstandig mogelijk kunnen functioneren en participeren in het onderwijs, het groepsproces en activiteiten buiten school. Aanpassingen in meubilair en materialen kunnen leerlingen ondersteunen in hun ontwikkeling en leerproces, zoals schrijfmateriaal en speciale ICT-voorzieningen. Tips voor deelname aan de gymles en het buitenspelen zorgen ervoor dat de leerling (zoveel mogelijk) mee kan doen met klasgenoten.

Uit de praktijk
van het voortgezet
onderwijs

Owen is blij dat de periode van langdurige ziekenhuisbehandelingen voorbij is.

'Zij regelde alles'

Tijdens de gymles in de tweede klas deed Owen even niet mee. Hij was lijkbleek. 'De dag erna kregen we te horen dat hij leukemie bleek te hebben', vertelt gymdocent Maurice. In de derde en vierde klas is hij de mentor van Owen. Owen vertelt dat zijn mentor veel voor hem betekend heeft: 'Hij regelde uitjes voor mij, hield bij welke toetsen ik nog in moest halen, kwam bij mij thuis om toetsen af te nemen, vroeg vaak hoe het met me was, hielp me plannen met andere leraren en regelde vervoer voor mij als ik eerder vrij was.' Owen zit ondertussen op het MBO. Hij is blij dat de periode van langdurige ziekenhuisbehandelingen voorbij is, het gaat goed met hem. Extra begeleiding heeft hij niet meer nodig. Hij gaat nog wel met aangepast vervoer naar school in verband met zijn kwetsbaarheid.

De ideale combinatie

'Een medewerker uit het ziekenhuis adviseerde ons ambulante begeleiding in te schakelen', vertelt zijn moeder. Ze kijkt dankbaar terug op de begeleiding door Marijke: 'Ze regelde alles. De bekostiging, een bijlesdocent voor thuisonderwijs en de webchair zodat hij thuis de lessen kon volgen. Als je een ziek kind hebt, moet je al zoveel regelen. Het is geweldig dat we school in alle vertrouwen

los konden laten. We werden geïnformeerd, onder andere tijdens de maandelijkse gesprekken. De mentor, bijlesdocent en Marijke waren de ideale combinatie.' Hun andere zoon heeft een zeldzame stofwisselingsziekte. 'We wisten niet dat ambulante begeleiding bestond. Als we tijdens zijn schoolperiode ook begeleiding hadden gehad, was er meer begrip van docenten geweest, hadden ze beter geweten wat ze moesten doen en wat de mogelijkheden waren. Marijke is zelfs nog met ons mee geweest naar de intake op het vervolgonderwijs, om tips en hulpmiddelen aan te reiken.'

Denken in mogelijkheden

Owen vertelt dat hij per se tegelijkertijd met zijn klasgenoten examens wilde doen. Dit is gelukt. 'Ik krijg nog kippenvel als ik terugdenk aan de staande ovatie die Owen kreeg toen hij zijn diploma gehaald had', vertelt Maurice, 'en dat is onder andere gelukt doordat Marijke mogelijkheden wist die wij niet kenden. Ik was bijvoorbeeld zijn uitvoerend begeleider tijdens praktijkexamens; Owen moest mij opdrachten geven.' De tip die Maurice aan scholen geeft: 'Kijk als mens naar mogelijkheden. Er zijn dingen die een zieke leerling niet kan, maar het is een uitdaging om te ontdekken welke hulp(middelen) er voor zorgen dat het wel mogelijk wordt'.

Individuele leerlingbegeleiding

Tijdens individuele (coachings)momenten luisteren we naar de leerling en stimuleren we de leerling een volgende stap te zetten. Wij bieden ook praktische, individuele begeleiding bij o.a. het schrijven, planmatig handelen, leren leren, leren omgaan met de ziekte of beperking, meer inzicht krijgen in eigen mogelijkheden en beperkingen, het gebruik van hulpmiddelen in verband met motorische beperkingen of de overgang naar het voortgezet onderwijs.

Begeleiding bij verlies

Als een leerling terminaal ziek is en komt te overlijden kunnen wij het onderwijsteam begeleiden in het omgaan met verdriet en rouw van hun leerlingen. Wij bieden praktische handreikingen zoals een draaiboek, werkvormen en informatie over in te zetten middelen.

Specifieke begeleiding van leerlingen met NAH

Iedereen kan niet aangeboren hersenletsel (NAH) krijgen. Bijvoorbeeld als gevolg van een ongeluk, hoofdletsel of ziekte. Jaarlijks overkomt dit ongeveer 20.000 kinderen en jongeren. NAH kan leiden tot beperkingen in leren, bewegen en gedrag. De gevolgen van NAH worden niet altijd direct (h)erkend, maar blijven bestaan. Het is mogelijk de gevolgen van NAH te compenseren of verminderen. Goede begeleiding en voorlichting op school en in het gezin is daarom cruciaal. Ambulante Begeleiding (V)SO De Piramide kan een gespecialiseerd NAH-begeleidingstraject bieden.

ONZE PARTNERS

Wij kunnen ondersteuning, informatie en begeleiding vragen bij onze samenwerkingspartners. Dit zijn o.a.: andere scholen voor (voortgezet) speciaal onderwijs, Sophia Revalidatie, (academische) kinderziekenhuizen, Onderwijsondersteuning Zieke Leerlingen Haaglanden (OZLH), Middin, MEE, Jutters, freelance (thuis) docenten en Leerplicht.

uitgaan van
kansen en
mogelijkheden

AANVRAAG ONDERSTEUNING

Scholen kunnen een aanvraag doen voor extra ondersteuning of een arrangement bij het samenwerkingsverband. Wij zijn graag betrokken bij de aanvraag, zodat we goed kunnen afstemmen over de nodige en gewenste ondersteuning, ondersteuningsmogelijkheden, verwachtingen en inzet. Het is ook mogelijk een rechtstreekse aanvraag voor begeleiding en ondersteuning te doen vanuit eigen financiële middelen. De school krijgt dan een offerte op maat. Op onze website staat een actueel overzicht van onze tarieven en voorwaarden.

De kracht
van samenwerken
en afstemmen

CONTACT

Wilt u gebruikmaken van onze expertise, begeleiding en ondersteuning? Stuur ons dan een e-mail met uw vraag en contactgegevens. Wij nemen binnen drie werkdagen contact met u op.

Ambulante Begeleiding (V)SO De Piramide
www.sovsodepiramide.nl
ambulantebegeleiding@hmsdepiramide.nl